

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta filozofická
Katedra blízkovýchodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE/ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího práce)

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Matouš Matala

Název práce: Zdroje zemního plynu státu Izrael a jejich využití

Vedoucí práce: Mgr. Zbyněk Tarant, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cílem práce je „*seznámit čtenáře s elementárními informacemi o zemním plynu, způsoby jeho hlubinné těžby, produkci plynu, jeho vývozu a využití, které jsou důležité pro pochopení problematiky s nakládáním zemního plynu ve východním Středomoří. Dále poskytnout aktuálně dostupné informace v uceleném přehledu o začátcích těžby plynu státem Izrael, poskytnout technické informace o významných nalezištích zemního plynu, ať už dříve využívaných, a nebo o těch využívaných v současnosti, a využívání energií v Izraeli.*“ (str. 2). Vytyčený cíl byl z větší části splněn, avšak některé části textu mají poněkud spornou relevanci (viz níže).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Několik desetiletí stará izraelská anekdota říká, že Mojžíš vodil Izraelity po poušti 40 let, protože hledal jediné místo na Blízkém východě, kde není ropa a zemní plyn. Matouš Matala ve své práci dokumentuje důvody, proč už budoucí generace nebude této dobové anekdotě rozumět. Po objevení ložisek zemního plynu nedaleko od pobřeží Izraele, Gazy a Libanonu začíná židovský stát prožívat energetickou revoluci, během které se ze země kriticky závislé na dovozu fosilních paliv může během příštího desetiletí stát čistý vývozce energie. Autor stručně popisuje dějiny izraelské energetiky, proces objevu ložisek zemního plynu v kontinentálním šelfu Levanty, jakož i geopolitické důsledky, přetahování o licence k provozu těžebních zařízení a teritoriální spory se sousedy (zejm. Libanonom a Gazou). Práce je postavena na kombinaci českých i zahraničních zdrojů, včetně několika zpráv v hebrejštině. Téma se dynamicky vyvíjí, dostává se mu sice značné pozornosti v médiích, ovšem jde o neuzavřenou kauzu, ke které je obtížné dovozovat jednoznačné závěry. Práce je spíše přehledová a možná by čtenář uvítal také nějakou úvahu či syntézu, jejichž relevance je s ohledem na téma a oborové zaměření sporná – například podrobný popis složení zemního plynu a technologie jeho zpracování na str. 3-6, nebo popis environmentálních rizik na str. 53-55, který by byl zcela adekvátní na oboru Ochrana a obnova životního prostředí, avšak v našem oboru nás zajímá spíše „lidský“ (politický, kulturní...) rozměr zkoumaných fenoménů.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Do textu práce jsou včleněny vhodné obrazové přílohy, které přispívají k porozumění tématu, zejména pokud jde o mapy předmětných nalezišť, sítě plynovodů, nebo grafiky, které suchozemci přibližují mezinárodně-právní pojmosloví týkající se pobřežních vod. Seznam použitých zkratk je umístěn v úvodu práce. Jazyk práce je místy poněkud neobratný a některé irelevantní pasáže (viz výše) narušují soustředění na téma. Práce s literaturou a prameny v práci Matouše Mataly bohužel rovněž vykazuje nedostatky. Vedle podružnosti, jako neuspořádanost bibliografie, kterou by bylo vhodné uspořádat dle abecedy, je nutno upozornit na nedůslednost při citování použitých zdrojů- Např. věta „*Při používání plynu jako dopravního paliva se toxické emise snižují o 70-85 % ve srovnání s benzínem a motorovou naftou*“ na str. 53 je autorem citována do publikace (JOHNS, Sienna: The future of natural gas in the world of energy, Global Trade), avšak ve skutečnosti byla převzata z bakalářské práce Andreye Klimova „*Fosilní zdroje energie: výhledy a vliv na životní prostředí*“ (str. 24), která citována není. V autorem citovaném článku se tato věta ve skutečnosti nenachází. Na jiném místě se objevuje podobný případ převzetí pasáže ze serveru BusinessInfo bez uvedení zdroje (str. 32). Podle automatizované kontroly plagiátů systému Theses.cz nepřesahují převzaté pasáže 1% celkového textu, přičemž část z těchto nalezených shod jsou legitimní citace. Jde tedy spíše o „lajdáctví“,

nežli úmysl. Při psaní odborných textů se přeci ale nemusíme bát přiznat, že citujeme jiné bakalářské nebo diplomové práce, pokud tyto byly obhájeny. Citační norma na to pamatuje a nabízí způsob, jak to správně učinit. Daleko lepší, než pokoutně „tunelovat citace“ je lepší poradit se s vedoucím práce o vhodném způsobu vyznačení takto převzatých myšlenek.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Práci Matouše Mataly doporučuji k obhajobě, avšak bohužel jsem nucen snížit navržené hodnocení o dva stupně – jeden stupeň za poněkud neobratné vyjadřování a irelevantní pasáže a druhý stupeň za nepořádné citování.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Může současná vládní koalice v Izraeli, nebo politická nestabilita v Libanonu ohrozit dohody o vytyčení námořních hranic a těžebních koncesí?
2. Mohly by se státy východního Středomoří stát alternativními dodavateli plynu pro Evropu? Mají na to kapacity? Jaké podmínky by k tomu musely být splněny a jakou míru asistence z evropské strany by k tomu případně potřebovaly?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

DOBŘE

Datum: 4.5..2023

Podpis:

